

Onderwerp

Vestiging gemeentelijk voorkeursrecht op diverse percelen gelegen in het ontwikkelingsgebied Mierlo-Oost

Beslispunten

1. Op grond van artikel 5 juncto 2 en 3 van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) voor de duur van in beginsel maximaal drie jaren aan te wijzen als perceel waarop de artikelen 10 – 24, 26 en 27 van de Wvg van toepassing zijn, op de percelen zoals aangegeven op de bijbehorende tekening en perceellijst;
2. Voor deze percelen een niet-agrarische bestemming wordt beoogd die afwijkt van het huidige gebruik;
3. Deze percelen niet eerder zijn aangewezen als gronden waarop een gemeentelijk voorkeursrecht rust, behoudens een voorlopig voorkeursrecht dat thans geldt;
4. Het voornemen bestaat alsnog over te gaan tot vaststelling van een structuurvisie;
5. Het voorkeursrecht vervalt in beginsel drie jaren na dagtekening van onderhavig besluit, derhalve op 12 maart 2022.

Inleiding

Voor het gebied aan de oostzijde van Mierlo worden voor de lange termijn ontwikkelingsmogelijkheden gezien, waarbij sport, leisure en recreatieve functies voor een aantrekkelijk gebied voor zowel inwoners van de kern Mierlo als voor recreanten en toeristen kunnen zorgen. Voor het gebied ten noorden van de Bekelaar zal de nadruk meer komen te liggen op sport & leisure en voor het gebied ten zuiden van de Bekelaar zal meer aandacht worden besteed aan een goede aansluiting op het natuurgebied Sang & Goorkens. Het is wenselijk om daar voor de lange termijn met toeristisch recreatieve functies op in te spelen. Bestaande (veelal agrarische) bedrijven zullen worden uitgedaagd om mee te denken in de langetermijnvisie voor dit gebied. Dat neemt niet weg dat de realisatie van dergelijke ontwikkelingen investeringen van de gemeente verlangt. Om deze investeringen te bekostigen, is het van belang om tevens naar andere functies zoals 'wonen' te kijken. Binnen de regio is eind 2017 het 'Afsprakenkader wonen' overeengekomen, welke de beoogde ontwikkeling mogelijk maakt. Daarnaast geldt dat de aangewezen gronden liggen binnen de contouren waar woningbouw en andere stedelijke functies mogelijk zijn op basis van de Verordening Ruimte van de provincie Noord-Brabant.

Vanuit de filosofie dat de woonfuncties voor een groter aandeel ten zuiden van de Bekelaar gerealiseerd zouden moeten worden, mede omdat daardoor de minste impact voor de aanwezige bedrijvigheid ontstaat, is het wenselijk om de regio voor de totale ontwikkeling met name vanuit dit gebied op te starten. Om de regierol te behouden in dit project, is het wenselijk dat de gemeente een voorkeursrecht vestigt. Op deze wijze wordt de eigendomssituatie zoveel als mogelijk bevroren en wordt de gemeente in de gelegenheid gesteld gronden aan te kopen in het geval deze worden aangeboden.

De in dit besluit betrokken gronden zijn niet eerder aangewezen als gronden waarop een voorkeursrecht rust, behoudens het reeds door het college gevestigde voorlopig voorkeursrecht. Wel dient dit besluit in samenhang te worden gezien met de ruimtelijke planvorming en de niet-agrarische bestemming die aan de betreffende gronden wordt toegedacht die afwijkt van het huidige gebruik.

Wat willen we bereiken

Met het instrument dat de Wet voorkeursrecht gemeenten biedt, het gemeentelijk voorkeursrecht, bereikt de gemeente Geldrop-Mierlo dat een preferente positie wordt verkregen in het geval de aangewezen gronden te koop worden aangeboden. Op deze wijze en met deze invulling van het voeren van actieve grondpolitiek kan de gemeente het voortouw nemen in de beoogde gebiedsontwikkeling ter verwezenlijking van de togedachte bestemming. Door als gemeente een preferente positie te verkrijgen, wordt gehandeld in het algemeen belang. Met het voorkeursrecht voorkomt de gemeente dat de grondprijs wordt opgedreven en behoudt het haar regiefunctie in de gebiedsontwikkeling.

Argumenten

- 1.1 Gedurende het (plan-)ontwikkelingsproces is het voorkeursrecht een beschermingsinstrument. Hierdoor wordt grondspeculatie en prijsopdrijving van tegen elkaar opbiedende marktpartijen voorkomen.*

Gezien het strategisch belang van de aan te wijzen gronden in relatie tot de togedachte bestemming, wordt dit belang onderschreven. De togedachte bestemming ziet zowel op ondersteunende functies zoals recreatie en leisure, maar tevens op de realisatie van woningbouw. Dit onderschrijft extra het belang om een preferente positie in te nemen om op deze locatie prijsopdrijving te voorkomen. Indien het voorkeursrecht niet wordt gevestigd en op deze locatie door derden (zoals bijvoorbeeld investeerders of projectontwikkelaars) grondposities worden ingenomen, kan dat uiteindelijk een negatief effect hebben op de gebiedsontwikkeling en de na te streven ruimtelijke kwaliteit.

- 1.2 Het voorkeursrecht verschaft de gemeente een betere uitgangspositie op de vastgoedmarkt. Hierdoor wordt de gemeente in staat gesteld een bepaalde grondstrategie te voeren. Het betekent een ondersteuning van het te voeren verwervingsbeleid. Voor de ontwikkeling van dit gebied is een regierol noodzakelijk.*

Om afhankelijkheid te verkleinen en de beoogde ontwikkelingen op de meest duurzame en efficiënte wijze uit te kunnen voeren, bestaat het voornemen om een nieuw bestemmingsplan voor de gronden waarop het voorkeursrecht rust. Door de bestemming door uw raad van het voorlopig voorkeursrecht, wordt verwacht dat deze planvorming niet wordt beïnvloed door wijziging van grondeigendommen.

- 1.3 De provinciale aanduiding aan te wijzen gronden*

De aangewezen gronden liggen binnen de contouren waar woningbouw en andere stedelijke functies mogelijk zijn, op basis van de Verordening Ruimte van de provincie Noord-Brabant. Op basis van deze begrenzing is de beoogde bestemming van de gronden dan ook mogelijk. Verder is eind 2017 het 'Afsprakenkader wonen' in de regio overeengekomen. Binnen dit afspraken kader is de beoogde bestemming ook mogelijk.

Kanttekeningen

- 1.1 Het vestigen van Wvg is niet in het belang van de grondeigenaar*

Tegenover de hiervoor genoemde algemene belangen staat het belang van de eigenaar. Deze eigenaar dient, ingeval van voorgenomen verkoop, de gemeente bij voorkeur in de gelegenheid te stellen om de aangewezen gronden te kopen. Indien het algemeen belang dat is gediend met de vestiging van het voorkeursrecht wordt afgezet tegen het belang van de individuele eigenaar, wordt vastgesteld dat het vestigen van het voorkeursrecht zwaarder moet wegen dan het achterwege laten daarvan. In deze belangenafweging zijn eventuele zeer specifieke belangen van de

eigenaren, wegens onbekendheid hiervan, niet meegewogen. Bij de belangenafweging is meegewogen dat de wetgever bij vaststelling van de Wvg al rekening heeft gehouden met de belangen van de eigenaar. Zo is sprake van een uitgebreide rechtsbescherming, worden bestaande rechtsverhoudingen gerespecteerd en biedt de prijsvaststellingsprocedure voldoende waarborgen voor een reële koopprijs.

Overigens geldt dat belanghebbenden op grond van artikel 4:8 Awb de mogelijkheid hebben gehad te worden gehoord alvorens uw raad een besluit neemt over de bestendiging van het voorlopig voorkeursrecht. Belanghebbenden zijn hier actief over geïnformeerd en hebben een termijn gekregen om hun zienswijze in te dienen binnen drie weken na publicatie van de voorlopige aanwijzing in de Staatscourant. Vanwege de raadsplanning is gekozen de zienswijzentermijn op drie weken te stellen.

Van de gelegenheid te worden gehoord inzake de bestendiging van het voorlopig voorkeursrecht door uw raad is geen gebruik gemaakt.

Wat gaan we daarvoor doen

Juridisch kader

Het juridische kader wordt gegeven door de Wet voorkeursrecht gemeenten, hierin is bepaald op welke wijze het voorkeursrecht tot stand komt en wat de gevolgen hiervan zijn.

In dit geval wordt uw raad voorgesteld om een voorkeursrecht te bestendigen voor de duur van in beginsel drie jaren conform de artikelen 5 en 9 van de Wvg, tenzij binnen deze termijn een structuurvisie of bestemmingsplan wordt vastgesteld. In dat geval geldt het voorkeursrecht tien jaren nadat de structuurvisie of het bestemmingsplan is vastgesteld.

De juridische gevolgen van het voorkeursrecht zijn in twee categorieën op te delen, enerzijds voor de gemeente, anderzijds voor de eigenaren van gronden en beperkte rechten waarop het voorkeursrecht wordt gevestigd. Deze laatste categorie wordt de vervreemder genoemd. De juridische gevolgen treden immers in werking zodra het voornemen bestaat tot vervreemding van de grond en/of het beperkte recht over te gaan.

Gevolgen gemeente

Voor de gemeente geldt dat zij zich moet houden aan de totstandkomingsvereisten van het voorkeursrecht, de termijnen en de procedurele voorschriften die de Wvg stelt. De belangrijkste juridische gevolgen van het voorkeursrecht worden onderstaand weergegeven:

- Indien het college een aanbieding ontvangt van een vervreemder, dient binnen een termijn van zes weken na ontvangst aan te geven of de gemeente in beginsel bereid is het goed tegen nader overeen te komen voorwaarden te kopen of op grond van een andere titel te verkrijgen.
- De vervreemder kan eisen dat indien de opgave betrekking heeft op onroerende zaken die slechts ten dele in de aanwijzing of voorlopige aanwijzing zijn opgenomen, maar een samenhangend geheel vormen, dit geheel wordt betrokken in de mogelijke vervreemding aan de gemeente. Tevens kan de vervreemder eisen dan in de vervreemding wordt betrokken het bedrijf of de onderneming waarin de onroerende zaken als onderdeel daarvan worden geëxploiteerd.
- Indien het college besluit niet bereid te zijn in onderhandeling te treden of deze termijn overschrijdt, geldt dat de vervreemder gedurende drie jaar na verloop van voornoemde termijn vrij is het goed aan eenieder te verkopen.
- Als gedurende de onderhandelingen blijkt dat geen overeenstemming kan worden bereikt over de prijs van het goed, dan kan de vervreemder het college verzoeken om binnen vier weken

- de rechter te verzoeken een oordeel over de prijs te geven. Het college dient hieraan gehoor te geven. Nadat de rechter een prijsoordeel heeft gegeven, kan de vervreemder gedurende drie maanden van de gemeente verlangen het goed tegen de vastgestelde prijs te kopen.
- De procedure ter vaststelling van de prijs door de rechter kan tussentijds door het college worden ingetrokken, in dat geval is de vervreemder gedurende drie jaren vrij aan iedere willekeurige derde het goed te vervreemden.

Gevolgen vervreemder

Artikel 10 eerste lid van de Wvg bepaalt dat een vervreemder eerst tot vervreemding over kan gaan nadat de gemeente in de gelegenheid is gesteld het desbetreffende goed te verkrijgen. Indien sprake is van één van de uitzonderingen zoals opgenomen in lid twee van dit artikel geldt geen verplichting om het desbetreffende goed eerst aan te bieden aan de gemeente. Het gaat om de volgende uitzonderingen (citaat):

- Een overeenkomst tussen bloed- of aanverwanten in de rechte lijn of in de zijlijn tot in de tweede graad of met een pleegkind. Onder pleegkind wordt verstaan degene, die duurzaam als een eigen kind is onderhouden en opgevoed;*
- verdeling van een huwelijksgemeenschap of een nalatenschap;*
- een uiterste wilsbeschikking;*
- een overeenkomst met de Staat, een provincie, een waterschap of een door Ons aan te wijzen publiekrechtelijk lichaam of in het openbaar belang werkzame rechtspersoon. Onze aanwijzing wordt in de Staatscourant bekendgemaakt;*
- een verkoop krachtens wetsbepaling of bevel des rechters of een executoriale verkoop, met dien verstande dat ingeval van een onderhandse executoriale verkoop als bedoeld in artikel 3:268 tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek de voorzieningenrechter niet beslist omtrent het verzoek tot onderhandse verkoop zolang niet het bestuursorgaan in de gelegenheid is gesteld om, gelet op het gunstiger bod, een bod te doen;*
- een overeenkomst, betrekking hebbende op gronden die zijn aangewezen bij een besluit als bedoeld in artikel 5 of 6 dan wel artikel 9a, eerste of tweede lid, in samenhang met artikel 5 of 6, gesloten met een pachter aan wie ten aanzien van deze gronden ten tijde van de inwerkingtreding van dit besluite een voorkeursrecht toekwam als bedoeld in artikel 378 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.*

Verder kan het college besluiten dat mag worden afgeweken van de verplichting het te vervreemden goed eerst aan de gemeente aan te bieden, indien dit op basis van door de vervreemder aangedragen gewichtige redenen aannemelijk is gemaakt. Hierbij is het college bevoegd beperkingen op te leggen.

Rechtsbescherming

De juridische gevolgen van het besluit kunnen tevens zien op de rechtsbescherming. Tegen de voorlopige aanwijzing van gronden waarop een gemeentelijk voorkeursrecht rust stond reeds bezwaar en beroep open voor belanghebbenden. Artikel 6 van lid 3 van de Wvg bepaalt dat indien bezwaar of beroep aanhangig is tegen het voorlopig voorkeursrecht, dit bezwaar of beroep mede geacht te zijn gericht tegen het besluit van de gemeenteraad.

Tegen de bestendiging van het voorkeursrecht door uw raad, staat eveneens rechtsbescherming open voor belanghebbenden. Dit conform de algemene regels van bezwaar en beroep zoals zijn gesteld in de Algemene wet bestuursrecht.

Uitvoering van het gemeentelijk voorkeursrecht

De Wvg bepaalt dat het college van burgemeester en wethouders de effecten van het voorkeursrecht uitvoert. In eerste instantie ziet dat op de bekendmaking van de vestiging van het

gemeentelijk voorkeursrecht en de informatie hierover aan eigenaren en rechthebbenden. In het geval van aanbiedingen of aan het voorkeursrecht gerelateerde vragen door de gemeente worden ontvangen, zal het college dit verder uitvoeren.

Wat mag het kosten

De voorlopige aanwijzing alsook de aanwijzing door de raad leidt niet direct tot financiële gevolgen.

Met het gemeentelijk voorkeursrecht neemt de gemeente een preferente positie in voor het geval een eigenaar zijn aangewezen gronden of beperkte rechten wenst te verkopen. In het geval van voorgenomen verkoop dient de eigenaar de betreffende gronden en/of beperkte rechten eerst aan de gemeente aan te bieden. Wel geldt dat de gemeente door gebruikmaking van het instrument van de Wvg een actieve grondpolitiek voert, waarbij de gemeente de intentie heeft de betreffende gronden in eigendom te verkrijgen.

Na aanbieding van een onroerende zaak aan de gemeente, is de gemeente niet verplicht de betreffende gronden en/of beperkte rechten aan te kopen. Op het moment van aanbieding kan het college een afweging maken wél of niet in onderhandeling te treden met de eigenaar. Indien wordt besloten in onderhandeling te treden met de aanbieder van de onroerende zaak en/of beperkte rechten, kan de eigenaar het college verzoeken om de prijs vast te laten stellen door de rechter. In dat geval is het college verplicht de rechter te verzoeken een prijsoordeel te geven. Na de beschikking door de rechtbank, waarin het prijsoordeel is gegeven, is de gemeente verplicht om de gronden tegen die prijs te kopen. Dit geldt alleen in het geval de vervreemder van de gemeente verlangt dat de gemeente de betreffende grond koopt tegen de vastgestelde prijs. Deze prijs is door de rechter vastgesteld, maar komt tot stand na advisering door één of meerdere deskundigen die door de rechtbank zijn verzocht een advies over de prijs uit te brengen. Deze deskundigen krijgen de opdracht om met inachtneming van de artikelen 40b tot en met 40f van de Onteigeningswet de prijs vast te stellen. Hiermee wordt een prijs bepaald waarbij uit wordt gegaan van een overeenkomst die tot stand is gekomen bij een onderstelde koop in het vrije commerciële verkeer tussen de eigenaar als redelijk handelende verkoper en de gemeente als redelijk koper.

De kosten van de rechterlijke procedure, het deskundigenadvies alsmede redelijkerwijs door de vervreemder voor rechtsbijstand en andere deskundige bijstand gemaakte kosten komen ten laste van de gemeente. Behoudens de kosten voor de totstandkoming en publicatie van het besluit en de totstandkoming van het raadsvoorstel en -besluit heeft de aanwijzing niet direct financiële gevolgen voor de gemeente. Tegen de tijd dat een vervreemder gronden en/of beperkte rechten aanbiedt aan de gemeente, dient het college alsdan een definitieve afweging te maken de gronden daadwerkelijk aan te kopen.

Burgerparticipatie

De Wvg schrijft in artikel 7 voor op welke wijze het college het besluit tot aanwijzing dient te publiceren. Tevens bepaalt de Wvg dat het college een mededeling van de aanwijzing zendt aan ieder van de in het besluit vermelde eigenaren en beperkte gerechtigden. Deze mededeling bevat een zakelijke beschrijving van de betekenis van de aanwijzing. Ten slotte wordt opgemerkt dat in de mededeling aan rechthebbenden de mogelijkheden voor bezwaar en beroep worden opgenoemd.

Het raadsbesluit ter aanwijzing van gronden waarop een voorkeursrecht wordt gevestigd, dient te worden gepubliceerd in de Staatscourant en een plaatselijk dag- of nieuwsblad die in de gemeente verspreid wordt en voorts op de gebruikelijke wijze. Onder gebruikelijke wijze kan bijvoorbeeld elektronische bekendmaking worden verstaan op de website van de gemeente Geldrop-Mierlo. De dag ná publicatie in de Staatscourant treedt het gemeentelijk voorkeursrecht in werking.

Op de dag van de publicatie in de Staatscourant wordt de mededeling aan eigenaren en beperkt gerechtigden verzonden. Tevens dient het besluit tot aanwijzing ter inzage te worden gelegd op een door het college aan te wijzen plaats. Deze locatie dient te worden vermeld in de publicatie in de Staatscourant.

Bijlagen

1. Lijst met kadastrale informatie van de percelen die zijn aangewezen als percelen waarop een gemeentelijk voorkeursrecht rust
2. Grondplantekening die correspondeert met de perceellijst
3. Besluit tot vestiging van het gemeentelijk voorkeursrecht

Geldrop, 12 februari 2019

N.J.H. Scheltens
secretaris

B.H.M. Link
burgemeester

Vestiging gemeentelijk voorkeursrecht op diverse percelen gelegen in het ontwikkelingsgebied Mierlo-Oost

De raad van de gemeente Geldrop-Mierlo;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van Geldrop-Mierlo d.d. 12 februari 2019;

Gehoord de commissie Ruimte d.d. 18 februari 2019;

Gelet op de geldende bestemmingsplannen en artikel 3.7 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening;

Besluit

1. Een voorkeursrecht te vestigen op grond van artikel 5 juncto de artikelen 2 en 3 van de Wet voorkeursrecht gemeenten, waarop de artikelen 10 - 24, 26 en 27 van de Wvg van toepassing zijn, op de percelen zoals op bijgevoegde lijst van percelen en grondplantekening zijn weergegeven, welk voorkeursrecht in beginsel geldt voor de duur van drie jaren na dagtekening van dit besluit. Voor de betreffende percelen wordt een andere niet-agrarische bestemming beoogd, die afwijkt van het huidige gebruik.
2. Dat op de betreffende percelen niet eerder een gemeentelijk voorkeursrecht is gevestigd, behoudens een voorlopig voorkeursrecht dat thans geldt.
3. Dat het voornemen bestaat een structuurvisie voor het plangebied vast te stellen.
4. De eigenaren van de betreffende percelen en rechthebbenden op beperkte rechten op de percelen, te informeren over het voorkeursrecht en de gevolgen hiervan.
5. Dat het voorkeursrecht in beginsel drie jaren geldt na dagtekening van dit besluit, derhalve tot en met 12 maart 2022, tenzij de raad besluit een structuurvisie of bestemmingsplan voor de betreffende gronden vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Geldrop-Mierlo d.d. 11 maart 2019,

De raad voornoemd,

W. Geboers
plv. griffier

F.J.M.C. Stravers
plv. voorzitter